

Andlig klarsynthet
- om skillnaden på sanna och falska profeter
Av Micael Nilsson

"Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar. På deras frukt skall ni känna igen dem. Plockar man kanske druvor på törnen eller fikon på tistlar? Så bär varje gott träd bra frukt, men ett uselt träd bär dålig frukt. Ett gott träd kan inte bära dålig frukt, inte heller kan ett uselt träd bära bra frukt. Varje träd som inte bär bra frukt huggs ner och kastas i elden. På deras frukt skall ni alltså känna igen dem. Inte alla som säger 'Herre, herre' till mig skall komma in i himmelriket, utan bara de som gör min himmelske faders vilja. På den dagen skall många säga till mig: 'Herre, herre, har vi inte profeterat i ditt namn och drivit ut demoner i ditt namn och gjort många underverk i ditt namn?' Då skall jag säga dem som det är: 'Jag känner er inte. Försvinn härifrån, ni ondskans hantlangare!' Den som hör dessa mina ord och handlar efter dem är som en klok man som byggde sitt hus på berggrund. Regnet öste ner, floden kom, vindarna blåste och kastade sig mot huset, men det rasade inte, eftersom det var byggt på berggrund. Och den som hör dessa mina ord men inte handlar efter dem är som en dåre som byggde sitt hus på sand. Regnet öste ner, floden kom, vindarna blåste och störtade sig mot hans hus, och det rasade och raset blev stort." När Jesus hade avslutat detta tal var folket överväldigat av hans undervisning, för han undervisade med makt och inte som deras skrifflärda." (Matt 7:15-29)

Följande ordväxling utspelade sig i ett samtal mellan två goda vänner: - *Gjorde du verkligen slut med din flickvän för att hon skaffade sig glasögon?* - *Nej, det var hon som gjorde slut med mig när hon fick glasögon.*

Den som av någon orsak, oftast nedsatt syn, bär glasögon vet vad det är att plötsligt få sin klarsyn tillbaka. Jag fick mina första glasögon när jag var omkring 20 år gammal, i samband med den synundersökning jag gjorde när jag skulle ta mitt körkort. Jag hade aldrig reflekterat över att jag skulle ha haft dålig syn. Min optiker gjorde mig medveten om att så var fallet och jag fick mina första glasögon. Jag ska aldrig glömma den känsla jag hade när jag gick hem från hans affär den dag jag fått mina glasögon. Jag visste inte att det var möjligt att se så bra som jag nu gjorde. Jag såg grässtrån, inte bara en gräsmatta. Jag såg löv, inte bara ett lövverk. Jag såg träd, inte bara en skog. Jag såg nyanser och detaljer och konturer som jag glömt för länge sedan. Klarsyn gav urskilningsförmåga.

Jesus undervisar om vikten av *andlig klarsynthet*. Om förmågan att urskilja, pröva och bedöma. Det behövde betonas i den tid och i det samhälle den första kyrkan växte fram i. Det behöver betonas också i vår egen tid. Vår egen tid lider av en farlig närsynthet och urskillningslöshet på det andliga området. I vår tid är *andlighet* och inte *sanning* är huvudsak. Det betyder att det inte är så viktigt VAD man tror. Huvudsaken är ATT man tror. Om man sedan tror på Jesus, eller Muhammed, eller sig själv, eller en meditationsteknik, eller på stenar och kristaller är underordnat. Så ser den så kallade nyandligheten ut.

Men vi kommer undan alltför lätt om vi bara pekar på nyandligheten. En ärlig kristen måste fråga sig själv i vilken grad denna urskillningslöshet också gäller hans eller hennes eget liv. Jag ser två huvudvägar bort från klassisk kristen tro. Den första avfarten är liberaliseringen. Den innebär att man vänder sig bort från enkel bibeltro. Vad Bibeln säger om mig och om min tid blir inte längre vägledande. Det jag och min tid säger om Bibeln det viktiga. *"Om någon älskar mig, bevarar han mitt ord..."*, sa Jesus (Joh 14:23). Den kärlek som inte bevarar Guds ord blir snart skeppsbruten i ett hav av åsikter.

En annan avfart är fanatismen. Fanatism är ett svårt ord. Liksom ordet sekt blir det ofta en verbal spottloska med dunkel betydelse. Fanatism har ofta blivit en anklagelse mot dem som älskar Jesus mer än jag. Vi får alltså vara aktsam med ordet fanatism.

Med fanatism menar jag en hängivenhet som kommit vilse, som fått kramp, som förlorat sin frihet. Om hängivenheten är en örn under den vida och mäktiga himlen är fanatismen en ängsligt kacklande höna, den låter och flaxar men lyfter aldrig.

Fanatismen är rastlös. Den växer fram hos människor som längtar väldigt mycket efter Gud men som blir rastlösa över att kyrkan är så trög, världen så fientlig, det sker så lite... I det läget blir det lätt att börja drivas av sin rastlöshet. Kanske att en ny lära eller en karismatisk ledare tycks erbjuda någonting nytt.

Jag möter massor av sådana tendenser och uttryck. Någon menar sig ha ett tydligare ljus över skriften än alla andra. Kyrkan, d.v.s. den världsvida kristna gemenskapen, har missat något viktigt, eller t.o.m. vilselett folket. Mitt råd är att om du tror att du upptäckt något som resten av kyrkan inte upptäckt, eller som kanske bara en liten grupp upptäckt, ska du nog fundera lite till. Genom kyrkans historia har många gudfruktiga, förnuftiga, ärliga kristna tänkt, bett, samtalat och läst Bibeln för att gemensamt sammanfatta de stora dragen i den kristna bekännelse. Det är ofta imponerande att studera deras noggrannhet, intellektuella kapacitet och andliga resning. Den som vill överklaga hela denna långa prövoperiod har enligt min mening mycket att bevisa.

En annan aktuell diskussion är frågan om hur ett bibliskt ledarskap egentligen ser ut. Vissa församlingar hävdar ett s.k. *apostoliskt ledarskap*. Apostoliskt ledarskap betyder tydligen att pastorn bestämmer. Men *aposteln* Paulus tillsätta alltid, så snart en församling etablerats, ofta efter bara några veckor, ett teamledarskap för att leda församlingen.

Andra gånger framträder dynamiska förkunnare med anspråk på en större smörjelse, en tydligare kraft, en kraftfullare och mer biblisk andlighet. Oftast leder detta till slutna grupper som ser ner på andra församlingar. I den slutenheten blir luften snart unken och blicken skum. Föraktet luktar instängt. Jag har suttit i massor av samtal med människor som gett mig sina inifrån berättelser, och kan nästan inte tro allt de blivit utsatta för - i Guds namn.

När du kommer i kontakt med en liten grupp som ser sig själva som mer upplysta, starkare, renare än andra kristna; som raljerar och talar negativt om resten av kyrkan; som styrs av ett auktoritativt ledarskap, som kräver lydnad utan att först skapat förtroende har du anledning att tänka till och pröva det som sker. Jesus sa att den tid som föregår hans återkomst till jorden kommer att bli en bedräglig tid: *Många kommer att uppträda under mitt namn och säga: Jag är Messias, och de skall bedra många.* (Matt 24:5) *Många falska profeter skall framträda och bedra många.* (Matt 24:11)

Jesus vill inte att du ska bli en misstänksam kristen. Jesus vill att du ska vara en uppmärksam kristen. Vaksamhet är inte detsamma som misstänksamhet.

Han vet att församlingen kommer att ställas inför prövningar. Tron kommer att attackeras av vantro. Hängivenheten av fanatismen. Sund tro och sunt förnuft av en förment intellektualism i form av liberalisering. För att hjälpa oss att vara, inte misstänksamma men vaksamma, ger Jesus oss tre liknelser...

1. SANNA OCH FALSKA PROFETER

Eller förkunnare. Att tala i Guds namn är att åberopa en större auktoritet än sin egen. Det finns en frestelse i att åberopa Guds namn för att ge större tyngd åt sina egna ord. Det leder då till ett övergrepp i Guds namn. - *Du får inte betvivla mig, uppror mot Gud...*

Därför säger Bibeln att vi inte får missbruka Guds namn. Det säger inte Gud för att han är lättstött. Att missbruka Guds namn är maktmissbruk. Den allvarligaste av alla former av maktmissbruk eftersom den hotar att ge människor allvarliga men i sin gudsrelation. Det får inte ske.

Apg omtalar två falska profeter. Den förste av dem var Simon, Apg 8, som ville köpa Guds kraft för pengar, för att själv kunna kontrollera Guds kraft.

Simon ville göra sig ett namn. Det är den falske profetens drivkraft. Den falske profeten vill bli känd, omtalad, erkänd. Alltså: om Gud använder dig – skryt inte över det. Ge äran till Gud.

Den andre av dem var en man vid namn Barjesus., Apg 13. Det är en tänkvärd berättelse om vilka konsekvenser falsk förkunnelse kan få. Denne falske profet fanns nämligen vid ståthållarens sida. Han rörde sig i maktens korridorer. Han förkunnade en lära som stred mot Guds ord och det blev till hinder för ståthållaren att komma till tro.

Falska förkunnare, som kanske blir rådgivare till politiker och beslutsfattare, med ett förvrängt evangelium resulterar i andlig förblindelse och hindrar nationen att ta emot evangelium. Men Jesus erkänner Johannes döparen som en sann profet. Johannes säger om Jesus: - *Han skall bli större och jag bli mindre.* (Joh 3:30) Det är den sanne profetens hållning. En sann profet har mer än ord. En sann profet har ett liv som berörs av sanningen. - *På frukten känns trädet.*

2. SANNA OCH FALSKA LÄRJUNGAR

Bilden handlar om vikten av en verklig relation med Gud. Det finns ett äkta lärjungaskap och det finns en blek kopia. Äkta lärjungaskap kännetecknas av gemenskap med Gud. Det centrala är inte vad vi menar oss göra för honom, vilka meriter visa upp eller vilka ord vi använder, utan om vi känner Gud.

Vem vågar ifrågasätta den som ser under och tecken ske? Svaret är Jesus. Han lär oss att inte ge dem auktoritet som kan visa på resultat men vars liv inte uppvisar en god frukt. Jesus menar att många arbetar för Gud utan att känna honom? - *Jag har aldrig känt dem!*

Det är inte **vad** vi blir kända för, utan **vem** vi är kända **av** som blir det avgörande till slut.

Dessutom: den som står inför Gud den dagen och hänvisar till vad han eller hon gjort har verkligen missat evangeliets viktigaste del. Det eviga livet kan ingen förtjäna. Det eviga livet är en fri gåva till dem som såg sitt behov av Gud - och begärt nåd.

3. VISA ELLER DÅRAKTIGA BYGGARBETARE

Den tredje bilden handlar om vad för slags kristendom som håller de verkliga stötarna. Jesus visar vad som krävs för att vi ska klara av att stå upp när det stormar.

Två män byggde var sitt hus. Den ene grävde djupt och lade sin grund på berget. Den andre slarvade med grundarbetet och byggde på sand. Hans hus hade inget fäste. De stod där sida vid sida, varje ljus och lugn dag, och ingen märkte någon skillnad. Ingen märkte någon skillnad för det som skilde husen åt låg under ytan. Skillnaden mellan de två husen var ingenting man såg med blotta ögat. Inte förrän himmelen mörknade och stormen kom. Den tog det ena huset, men lämnade det andra.

Det som ger ditt liv stabilitet är det som ingen ser. Det som är under ytan. Det som är i det fördolda. Detta är poängen: Två män gick till kyrkan. De lyssnade till samma predikningar och deltog i samma verksamhet. Den ene byggde sitt liv efter Guds tilltal - försökte lyda. Den andre gjorde det inte. Ingen såg så mycket skillnad, alla ljusa lugna dagar, men stormen kom och uppenbarade vem som hade grundat sitt liv på Gud.

Jesu ord innehåller ett tydligt allvar. Han slår nämligen vakt om något som är värt att vårda. För är inte det själva poängen: om Jesus talar om en kristendom som är sann, fruktbarande och stötsäker så är den också möjlig.

AVSLUTNING

Det finns många frågor att brottas med. Häromdagen fick jag en alldeles ny: Hur kommer egentligen han som kör snöplogen till jobbet? Jag har många andra frågor också: Varför finns det bara ett konkurrensverk? Varför bar kamikazepiloterna hjälm? Livet bjuder på många mysterier.

Idag har vi lyft ett antal viktiga frågor: Har jag mer än bara ord bakom min bekännelse? Lyssnar jag till ett evangelium som aldrig får få verkliga konsekvenser i mitt liv? Blir det lydnad av det jag hör?

Dessa frågor måste någon gång ställas, för enligt Jesus ska ett antal människor en dag få höra orden - och det mest skrämmande är att det förvånar dem, de trodde allt var väl: - *Gå bort från mig!*

Jag vill inte vara bland dem! Och ingen behöver det heller. Den som har lytt hans ord: - *Kom till mig*, ska aldrig behöva höra honom säga: - *Gå bort från mig*.

Om vi här och nu tagit oss tid att lära känna honom ska han aldrig säga: - *Jag känner er inte*. Då har han hört våra böner, lärt känna oss i vår ånger när vi sökt nåd, tagit emot vår tacksamhet när vi lovat honom, mött oss i vår motgång när vi hämtat hjälp från honom, sett oss när vi trots människors hån bekänt oss till honom, delat vår sorg när vi sökt hans tröst och glatts över vår kärlek när vi delat hans gemenskap.